

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Mestre d'Educació Física. Optativa, 2on semestre, 3er curs, 8crèdits

Departament: Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal

Professors: Spei Macià i Fàbrega, Joan Serra i Vilamitjana

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Aprendre a construir un espai ficcional i espectacular com a lloc d'aplicació i experimentació dels mecanismes d'expressió-comunicació corporal.

Potenciar les possibilitats del treball individual creatiu en un grup.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

1. La creació d'una acció dramàtica sense estructura prèvia.

1.1. Fase de dramatització.

1.1.1. Determinació del tema.

1.1.2. Determinació dels personatges i dels seus conflictes.

1.1.3. Del conflicte a la trama d'accions.

2. L'organització general de l'espai teatral en funció del tipus de relació que es desitgi establir amb el públic.

3. L'organització del temps.

3.1. Temps dramàtic i temps real.

3.2. Elipsis temporals, ruptures de la continuïtat, convencions sobre el pas del temps.

Funció de l'apart.

3.3. El ritme escènic: moments forts i moments suaus.

4. El procés de muntatge.

4.1. L'assaig com a prova.

4.2. De gran a petit, de central a perifèric.

4.3. Dinàmica de les sessions. Fases de la sessió d'assaig segons els seus objectius.

4.4. Tipus d'assaig al llarg del procés de muntatge: del primer assaig a l'assaig general.

5. La construcció del personatge.

5.1. Característiques externes i internes.

5.2. Objectius del personatge.

5.3. La seva situació en el temps i en l'espai.

5.4. L'estructura de valors morals del personatge.

5.5. La relació actor/personatge: qui s'acosta a qui.

5.6. El personatge co-construït amb la resta de participants.

6. La incorporació dels elements materials com instruments 'dramàtics' i no com elements decoratius.

6.1. L'escenografia.

6.2. El vestuari i el maquillatge.

6.3. La llum com complement de vestuari i maquillatge.

7. La incorporació d'elements sonors.

7.1. La música escènica descriptiva.

7.2. La música escènica de clima.

7.3. La música 'de sala'.

8. La dialèctica entre ritme individual i ritme col·lectiu: els elements coreogràfics.

3. Avaluació

Assistència mínima a un 80% de les sessions teòrico-pràctiques.

Comentari-resum per escrit –en base al diari personal– sobre el treball realitzat al llarg del quadrimestre i el seu resultat .

Diari de grup per escrit del procés de treball desenvolupat a cada sessió.

Treball escrit sobre dos espectacles – un de teatre i un de dansa– vistos durant el quadrimestre segons la guia “Pautas per al treball sobre els espectacles”.

Presentació del treball realitzat per cada grup, davant el grup-classe.

Progrés observat –per part del professorat-- durant el quadrimestre, des del punt de vista de l'expressió corporal.

4. Fonts d'informació bàsica

Anàlisi i debat de gravacions en DVD sobre els continguts de l'assignatura

Lectura de texts relacionats amb els continguts

Debat sobre qüestions teòrico-pràctiques

Exposició i anàlisi d'espectacles vistos durant el quadrimestre

Assistència a espectacles de teatre i/o dansa

Bibliografia recomanada

1. Teatre

ABELLAN, J. (1983): La representació teatral. Introducció als llenguatges del teatre actual. Institut del Teatre, Barcelona.

ALASJÁRVI, U. (1986): El joc dramàtic. Graó, Barcelona.

ALVAREZ-NOVOA, C. (1995): Dramatización: el teatro en el aula. Octaedro, Barcelona.

ARTEAGA, M., VICIANA, M. y CONDE, J. (1984): Desarrollo de la expresividad corporal. Tratamiento globalizador de los contenidos de la representación. INDE, Barcelona.

ASLAN, O. (1979): El actor en el siglo XX. Gustavo Gili, Barcelona.

BOAL, A. (1997): Juegos para actores y no actores. Alba Editorial. Barcelona

BROOK, P. (1973): El espacio vacío. Ed. Península, Barcelona.

CERVERA, J. (1996): La dramatización en la escuela. Bruño, Madrid.

DIDEROT, D. (1986): La paradoja del comediante. Ed. del Dragón, Madrid.

FARRÉ, M. (1984): "Descobrim el teatre". Dossier Rosa Sensat, Barcelona.

FAURE, G. y LASCAR, S. (1981): El juego dramático en la escuela. Cincel, Madrid.

MACIÀ, S. (1999): "¿Existen las técnicas de Expresión Corporal?", a La Educación Física en el siglo XXI. Actas del I Congreso Internacional de Educación Física. Jérez.

MACIÀ, S. (2001): "El teatro en la escuela: un espacio virtual" a Revista Aula de Innovación Educativa, n 98. Gener. Barcelona.

MELENDRES, J. (2000): La direcció dels actors. Institut del Teatre, Barcelona.

MOTOS, T. y TEJEDO, F. (1996): Prácticas de dramatización. J. García Vergudo, Madrid.

RENOULT, N. y B. (1994): Dramatización infantil: expresarse a través del teatro. Narcea, Madrid.

2. Dansa

ALONSO, M.R. et altri (1992): Atles de dansa tradicional catalana. La Bolangera. Alta Fulla, Barcelona.

BAROJA, J.C. (1979): El Carnaval (Análisis histórico-cultural). Taurus, Madrid.

COLOMÉ, D. (1989): El discreto encanto de la danza. Turner, Madrid.

DELGADO, M. (1992): La festa a Catalunya, avui. Barcanova, Barcelona.

FRAISSE, P. (1976): Psicología del ritmo. Morata, Madrid.

GARCÍA RUSO, H. M. (1997a): La danza en la escuela. INDE, Barcelona.

GUIX 249 (1998): Música i dansa a l'escola infantil. Graó, Barcelona.

HOGHE, R. (1989): Pina Bausch. Historias de teatro-danza. Ultramar, Barcelona.

OSSONA, P. (1984): La educación por la danza. Enfoque metodológico. Paidós, Buenos Aires.

PUIG I GORDI, Ll. (1994): Crònica i Calendari de Dansa Tradicional. El Mèdol, Valls.

PUIG I GORDI, Ll. (1998): Calendari de Danses Tradicionals Catalanes. El Mèdol, Tarragona.

PUJOL I SERRA (1998): La dansa catalana en l'ensenyament primari. El Mèdol, Tarragona.

SAC DE DANSES, EL (1994): El Risto. Danses catalanes que encara es ballen. Alta Fulla, Barcelona.

SOLER I AMIGÓ, J. (1998): Enciclopèdia de la fantasia popular catalana. Barcanova, Barcelona.